

S. Sayısı : 21

İdare Heyetinin, Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilâtı hakkında kanun teklifi ve Bütçe encümeni mazbatasası (2/75)

T. B. M. M.
İdare Heyeti
Sayı: 913/17613

Yüksek Reisliğe

Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilât ve vazائفine dair olan 2512 ve 3158 numaralı kanunların yerine kaim olmak üzere tanzim edilen kanunlâyhıası ile merbutu cetvelin esbabı mucibesi:

Meclis Riyasetinin hususî muhaberat ve umuru ile iştiğal, merasim ve davetlerin vakit ve mahallerinin zamanında hatırlatılması, yerli ve ecnebi ziyaretçilerin kabulü, verilecek kabul saatlerinin alâkadarlara iblâğı ve buna müteferri vazائفin ifası için bir (Hususî kalem müdürlüğü) tesisi zarureti hâsıl olmuştur. Bu kalem müdürlüğüne birinci sınıf bir de kâtib verilmiştir.

Meclis kütüphanesi; gerek teberrüat, gerek mübayaat suretile gelen bir çok kitablar ve vesaik ile günden güne büyümekte ve bunların tasnif ve tanzimi işlerine aid kalem muamelâtile meşgul olan bir kâtib kifayet etmemekte olduğundan bu müdürlüğe de birinci sınıf bir kâtib ilâve olunmuştur.

Büyük Millet Meclisi Posta merkezi vazائفini de ehemmiyeti nazarı itibare alınarak bu müdürlüğün maaşı (45) liradan (55) liraya çıkarılmış ve cetvele o suretle konulmuştur.

Daire müdürlüğü kalemi kadrosu şimdiye kadar bir ambar memuru ve bir kâtibden ibaret idi. Bu müdürlüğün vazائفi meyanında : İdare heyeti kararlarının zabıt, tahrir ve kaydı ve bütün muhaberatın idaresi; ayniyatın tesbit ve muhafazası; adedleri 110 a baliğ olan polis memurları, hademe ve müstahdemini sairenin idaresi gibi müteferrik muamelât mevcut olduğundan bunların hepsinin iki kişi ile idaresi kabil olamadığı anlaşılmış ve ayniyatın, yani Büyük Millet Meclisi binası ile bütün müştamilâtında demirbaş olarak mevcut mefruşat, alât ve edevat, seyyar ve sabit makineler, otomobiller, tesisat ve bahçeye aid demirbaş eşyanın yerlerini ve bir yerden diğer bir mahalle nakil edilmiş iseler, nakil olundukları mahalleri; mübayaat suretile gelecek demirbaşa geçecek eşyanın kayıtlarını gösterir müfredatlı defterleri yevmî ve mütemadî bir surette tutmak ve her sene bu defterleri idare heyetine tasdik ettirdikten sonra dahilî nizamnamenin 62 nci maddesi mucibince (Meclis Hesabları Tedkiki encümeni) ne ibraz ve encümen tarafından yapılacak kontrol esnasında bütün ayniyatın yerlerinde mevcut olduğunu encümene irae etmek vazifesi ile mükellef ve mesul bir (Ayniyat memuru) nun istihdamına lüzum hâsıl olmuştur. Muamelât ve yazı işlerinde de bir kâtibin kifayet etmediği anlaşıl原因 bu müdürlüğe birinci sınıf bir kâtib de ilâve edilmiştir.

Yukarıda arzedilen esbab dolayısıyla, ilişik olarak takdim kılman teklifin kabul buyurulmasını rica ederiz.

1 - VI - 1938

İdare Âmiri
H. Bayrak

İdare Âmiri
Dr. S. Uzel

İdare Âmiri
İ. F. Alpaya

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 14

Esas No. 2/75

19 - XII - 1938

Yüksek Reisliğe

Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilât ve vazifelerine dair olan 2512 ve 3158 sayılı kanunlar yerine kâim olmak üzere İdare Heyetince hazırlanan kanun teklifi Encümenimize havale edilmiş olmakla İdare âmirlerinden Mardin mebusu İrfan Ferid Alpaya hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu.

Kanun teklifi; Meclis riyasetinin umur ve muhaberatı ile ve protokol işleriyle meşgul olmak ve bunları tanzim etmek üzere bir Hususî kalem müdürlüğünün ihdasını ve günden güne kitab adedi artan Meclis kütüphanesine tasnif ve tanzim işleriyle meşgul olmak üzere bir memur ilâvesini, Meclis posta merkezinin ehemmiyeti nazara alınarak müdür maaşının 55 e iblâğını ve daire müdürlüğü kalemi kadrosuna Meclisin ayniyata müteallik kuyudunu tutacak bir ayniyat memurluğu ile bir kâtibin ilâvesini derpiş etmekte olup alman izahat neticesinde bu teklifler Encümenimize kabul edilmiş ve ayrıca kadro cetveli, birer, birer gözden geçirilmek ve icab eden bazı değişiklikler dahi yapılmak suretile yeniden yazılmıştır.

Üçüncü maddeye taliblerin müracaatını kolaylaştırmak için her hangi bir münhal vukuunda keyfiyetin gazeteye ile ilân edileceği kaydedilerek madde yeniden yazılmıştır.

Teklifin beşinci maddesindeki müddete aid beş sene kaydı İdare âmirliğinin encümendeki teklifi üzerine dört seneye indirilmek suretile değiştirilmiş ve bu madde maksadı açıkça ifade eder bir şekilde konulmuş ve bundan başka Emniyet teşkilâtı kanunu umumî hükümlerini ihlâl etmemek maksadile de bu hususda inzibat memurları hakkında nasıl muamele yapılacağı ayrı bir madde ile tesbit edilerek lâyihaya eklenmiştir.

Meclisde çalışan stenografların bu işdeki

ihtisasları ve bunların başka suretle terfi imkânları da bulunmadığı göz önünde tutularak dört senede bir terfileri esası kabul edilmiş, ancak bu suretle terfi ettirilenlerin Devlet memurları maaşatının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunla tesbit edilen sekizinci dereceyi geçmeyecekleri de maddede tasrih edilmiştir. Bu suretle şimdiye kadar tatbik edilen hükme nazaran dört senede bir, aldıkları maaşın yüzde on beşinin zammına dair olan ve gerek tekaüdlük, gerek terfi derecelerinin hesabında ve gerekse terfilerinde bir takım yanlışlık ve müşkilât doğuran esasın da tadili ve tatbiki kabil bir hale getirilmesi temin edilmiş bulunmaktadır.

Eski kanunlarda mevcut olub teklifte nazarı dikkate alınmamış olan mükteseb hakların mahfuziyetine dair olan hüküm de muvakkat medde halinde lâyihaya ilâve olunmuş ve bu suretle yeniden hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
Isparta	Kayseri	Trabzon
M. Ünsal	F. Baysal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Diyarbakır
F. Öymen	E. S. Akgöl	R. Bekit
İzmir	Kayseri	Kırşehir
H. Çakır	N. Kerven	M. Seyfeli
Kocaeli	Malatya	Manisa
A. S. Akbaytuğan	O. Taner	T. Türkoğlu
Maraş	Mardin	Muş
A. Tiridoğlu	R. Erten	Ş. Ataman
Sivas	Tokad	Yozgad
R. Çiner	S. Genca	S. İçöz
Yozgad		
Sungur		

İDARE HEYETİNİN TEKLİFİ

Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilât kanununu teklifi

BİRİNCİ MADDE — Büyük Millet Meclisi memurlarının derece, aded ve nevi merbut cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı memuriyetlerden her hangi birinde daha aşağı dereceden maaşlı memur tayin ve istihdam olunabilir.

İKİNCİ MADDE — Büyük Millet Meclisinin bütün memurları bağlı oldukları İdare Âmirlerinin veya Umumi kâtibin inhası ve Makamı Riyasetin tasvibi üzerine tayin olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Büyük Millet Meclisinde bir memuriyete tayin olunmak için memurin kanununu mucibince memuriyete girmeğe mahsus şartları haiz olduktan başka aşağıda yazılı evsafa da sahip olmak lâzımdır:

A) Umumi kâtibliğe, yüksek mekteb mezunu olmak ve en az on beş sene Devlet işlerinde çalışmış bulunmak;

B) Kanunlar, zabıt ve evrak kalemleri müdür ve müdür muavinliklerine, daire müdürlüğüne, Bütçe encümeni bürosu şefliğine ve muavinliğine ve alelümum kanunlar kalemi ile Bütçe encümeni bürosu memurluklarına yüksek mekteb mezunu olmak ve kanunlar kalemi müdür ve muavinliği ile diğer memurluklarına ve Bütçe encümeni bürosuna alacak olanlar için yapacakları vazifenin icab ettireceği malûmatı haiz olup olmadıkları anlaşılacak üzere icra olunacak imtihanında muvaffakiyet kazanmış olmak;

C) Muhasebe müdür ve müdür muavinliğine yüksek mektepten ve Matbaa müdürlüğüne hiç olmazsa liseden mezun olmak ve kendi meslekleri içinden yetişmiş bulunmak;

D) Yukarıki fıkralarda yazılı memuriyetler haricinde kalan Büyük Millet Meclisi memuriyetlerine derecelerine göre lise veya orta mekteb tahsili görmüş bulunanlar da tayin edilebilir.

Bu memuriyetlere de yüksek mekteb mezunu talib olursa tercih olunur.

E) Herhangi bir memuriyete aynı evsafa bulunan bir kaç kişi talib olursa aralarında tahriri müsabaka imtihanı yapılır. Müteaddid talibler arasında yüksek mekteb mezunları, lise mezunlarına, lise mezunları da orta mekteb mezunlarına ve müsavi şartları haiz olanlar arasında da ecnebi lisanı bilenler ve ecnebi lisanı bilen-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilâtı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Aynen.

MADDE 2 — Aynen.

MADDE 3 — Teklifin üçüncü maddesi; (E) fıkrası değiştirilmek suretile kabul olunmuştur.

E - Münhal vukuunda keyfiyet gazete ile ilân olunur. Her hangi bir memuriyete aynı evsafda bulunan bir kaç kişi talib olursa aralarında tahriri müsabaka imtihanı yapılır. Müteaddid talibler arasında yüksek mekteb mezunları, lise mezunlarına, lise mezunları da orta mekteb mezunlarına ve müsavi şartları haiz olanlar arasında da ecnebi lisanı bilenler ve ecnebi lisanı bilenler arasında da birden ziyade lisan bilenler tercih olunur.

ler arasında da birden ziyade lisan bilenler tercih olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Büyük Millet Meclisi memurları Devletin diğer hizmet ve memuriyetlerine dereceleriyle veya terfian nekil ve tayin olunabilir.

BEŞİNCİ MADDE — Büyük Millet Meclisi memurlarından terfi sıraları geldiği halde mafevk derecede açık memuriyet bulunmamasından dolayı terfi ettirilemeyen ve terfie lâyük oldukları âmirlerince tasdik edilenlerden yüksek mekteb mezunu olanlar için üç ve diğerleri için beş sene bir derecede kalmış olanlara bir derece mafevk maaşı verilir. Bu muamele bir memur hakkında bir defadan fazla tekerrür edemez. Bu suretle derecesi yükselenlerden tekaüd müddetini dolduranlara mükteseb hak olarak bu derece üzerinden tekaüd maaşı tahsis olunur.

ALTINCI MADDE — Halen çalışmakta bulunan stenografların maaşlarına her dört senede bir aldıkları maaşın yüzde on beşini aşmamak üzere zam yapılır. Bu suretle alacakları maaşın yekünü hiç bir zaman baremin sekizinci derecesine muadil olan maaşı geçemez.

İşbu kayid yüksek mekteb mezunu olan stenografların yüksek derecelere terfilerine mani değildir.

YEDİNCİ MADDE — Memurların vazife ve salâhiyetleri Riyaset divanınca tanzim olunacak bir talimatname ile tesbit olunur.

MADDE 4 — Aynen.

MADDE 5 — Büyük Millet Meclisi memurlarından (İnzibat memurları hariç) terfi sıraları geldiği halde merbut kadro cedvelinde yazılı bulunan mafevk derecelerin birinde açık memuriyet bulunmamasından dolayı terfi ettirilemeyen ve terfie lâyük oldukları âmirlerince tasdik edilenlerden yüksek mekteb mezunu olanlar için üç ve diğerleri için dört sene bir derecede kalmış bulunanlara bir derece mafevk maaşı verilir. Bu muamele bir memur hakkında bir defadan fazla tatbik edilemeyeceği gibi bu suretle kendilerine bir derece mafevk maaşı verilenler münhal vukuu ile bulunduğu memuriyet derecesinin üstünde bir memuriyete tayin olundukları takdirde bu memuriyetin kıdemi bu tayin tarihinden başlar. Bu suretle mafevk derece maaşı verilen memurlardan tekaüd hakkına malik olanlara 1683 sayılı kanunun hükümleri dairesinde bu mafevk maaş üzerinden tekaüd maaşı tahsis olunur.

MADDE 6 — Meclis İnzibat memurlarından bulunduğu derecede dört sene kaldığı halde mafevk dereceye terfi edemeyenlere Meclisde müstahdem buldukları müddetçe almakta oldukları maaş emsal hasılı ile bir derece yukarı maaş emsal hasılı arasındaki fark ücret olarak asıl maaşlarına zamimeten verilir. Ancak bu muamele her memur için bir defa tatbik olunur.

MADDE 7 — Stenograflar, her dört senede bir terfi ettirilir. Bu suretle terfi ettirilenler hiç bir zaman 1452 sayılı Devlet memurları maaşatının tevhid ve teadülü hakkındaki kanunla tesbit edilen sekizinci dereceden yukarı geçemezler.

MADDE 8 — Memurların vazife ve salâhiyetleri Riyaset Divanınca tanzim ve tesbit olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — 2512 ve 3158 numaralı kanunlar kaldırılmıştır.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun 1 haziran 1938 tarihinden muteberdir.

ONUNCU MADDE — Bu kanun hükümleri Büyük Millet Meclisi Reisi tarafından icra olunur.

MADDE 9 — Teklifin 8 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihinde Büyük Millet Meclisinde bulunan memurların mükteseb hakları mahfuzdur.

MADDE 10 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 11 — Teklifin 10 ncu maddesi aynen.

İdare Heyetinin teklifine bağlı

CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Sayı	Aylık
2	Umumî kâtib	1	125
	<i>Kalemâ mahsus</i>		
5	Müdür	1	80
11	Birinci sınıf kâtib	1	30
	<i>Kanunlar kalemî</i>		
5	Müdür	1	80
6	» muavini	1	70
8	Mümeyyiz	2	45
8	Riyaset divanı kâtibi	1	45
10	Sicil memuru	1	35
10	Hazinei evrak memuru	1	35
10	Kavanin ve muhaberat memuru	2	35
11	Birinci sınıf kâtib	5	30
12	İkinci » »	5	25
	<i>Zabıt kalemî</i>		
5	Müdür	1	80
6	» muavini	1	70
8	Mümeyyiz	2	45
10	Birinci sınıf memur	8	35
11	İkinci » »	12	30
	<i>Evrak kalemî</i>		
6	Müdür	1	70
7	» muavini	1	55
12	Dosya memuru	1	25
12	İkinci sınıf kâtib	2	25
13	Üçüncü » »	1	22
	<i>Matbaa müdürlüğü</i>		
6	Müdür	1	70

Derece	Memurluğun nevi	Sayı	Aylık
7	Başmüsavir	1	55
9	Müsavir	3	40
11	» muavini	2	30
10	İdare memuru	1	35
<i>Muhasebe müdürlüğü</i>			
5	Müdür	1	80
6	» muavini	1	70
8	Muamelât mümeyyizi	1	45
8	Hesabat mümeyyizi	1	45
8	Mutemed	1	45
10	Dosya ve muhabere memuru	1	35
11	Muhasebe kâtib	1	30
<i>Daire müdürlüğü</i>			
5	Müdür	1	80
9	Ambar ve levazım memuru	1	40
11	Ayniyat memuru	1	30
11	Birinci sınıf kâtib	1	30
12	İkinci sınıf kâtib	1	25
<i>Posta, telgraf müdürlüğü</i>			
7	Müdür	1	55
11	Birinci sınıf memur	1	30
12	İkinci » »	2	25
13	Üçüncü » »	3	22
<i>İnzibat memurları</i>			
10	Başkomiser	1	35
11	Komiser	1	30
12	» muavini	1	25
10	Sivil başkomiser	1	35
11	Sivil komiser	1	30
12	» » muavini	1	25
13	Polis memuru	22	20
<i>Bütçe encümeni</i>			
5	Şef	1	80
6	» muavini	1	70
7	Memur	1	55
8	»	1	45
9	»	1	40
10	»	1	35
<i>Kütüphane müdürlüğü</i>			
6	Müdür	1	70
7	» muavini	1	55
11	Birinci sınıf kâtib	1	30
12	İkinci » »	1	25

Bütçe encümeninin değistirişine bağlı cetvel

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
2	Umumî kâtib	1	125
<i>Hususî kalem</i>			
5	Müdür	1	80
11	Birnci sınıf kâtib	1	30
<i>Kanunlar kalemi</i>			
5	Müdür	1	80
6	» muavini	1	70
8	Mümeyyiz	2	45
8	Riyaset divanı kâtibi	1	45
10	Sicil memuru	1	35
10	Hazinei evrak memuru	1	35
10	Kavanin ve muhaberat memuru	2	35
11	Birnci sınıf kâtib	5	30
12	İkinci » »	5	25
<i>Zabıt kalemi</i>			
5	Müdür	1	80
6	» muavini	1	70
8	Mümeyyiz	2	45
10	Birinci sınıf stenograf	3	35
11	İkinci » »	12	30
<i>Evrak kalemi</i>			
6	Müdür	1	70
7	» muavini	1	55
12	Dosya memuru	1	25
12	İkinci sınıf kâtib	2	25
13	Üçüncü » » »	1	22
<i>Matbaa müdürlüğü</i>			
6	Müdür	1	70
7	Başmusahhîh	1	55
9	Musahhîh	3	40
11	» muavini	2	30
10	İdare memuru	1	35
<i>Muhasebe müdürlüğü</i>			
5	Müdür	1	80
6	» muavini	1	70

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
8	Muamelât mümeyyizi	1	45
8	Hesabat »	1	45
8	Mutemed	1	45
10	Dosya ve muhabere memuru	1	35
11	Muhasebe kâtibi	1	30

Daire müdürlüğü

5	Müdür	1	80
9	Ambar ve levazım memuru	1	40
11	Ayniyat memuru	1	30
11	Birinci sınıf kâtib	1	30
12	İkinci » »	1	25

Posta, telgraf müdürlüğü

7	Müdür	1	55
11	Birinci sınıf memur	1	30
12	İkinci » »	2	25
13	Üçüncü » »	3	22

İnzibat memurları

10	Başkomiser	1	35
11	Komiser	1	30
12	» muavini	1	25
10	Sivil başkomiser	1	35
11	» komiser	1	30
12	» » muavini	1	25
13	Polis memuru	22	20

Bütçe encümeni

5	Şef	1	80
6	» muavini	1	70
7	Memur	1	55
9	»	1	40
11	Kâtib - daktilo [*]	1	30

Kütüpane müdürlüğü

6	Müdür	1	70
7	» muavini	1	55
11	Birinci sınıf kâtib	1	30
12	İkinci » »	1	25

[*] Maaş ve emsal hâsılının tutarına kadar ücret de verilebilir.